

ΕΥΛΟΓΗΤΟΣ Ο ΘΕΟΣ!

ΕΝ ἔκλεισα μάτι περιμένοντας. Ἐναν καιρὸ ἄκουσα τὸν παππᾶ-Λευτέρη νὰ μοῦ κτυπάῃ τὴν πόρτα. — Σήκω. Καιρὸς εἶνε. Ἐπετάχτηκα ἀμέσως καθὼς ἤμουν καὶ ἐτράβηξα τὸ σύρτη.

— Ἐφοβήθηκα μὴ σὲ πάρῃ ὁ ὕπνος, μοῦ εἶπεν ὁ παππᾶ-Λευτέρης, εἰσερχόμενος. Ἔχω μιὰ ὥρα τώρα ποῦ εἶμαι σηκωμένος. Ἡ παππαδιὰ μὲ μερικοὺς ἄλλους πάει μπροστά. Ἐτοιμάσου νὰ μὴν ἀργοπορήσωμεν.

Ἄρχισα νὰ ντύνωμαι.

Ὁ παππᾶς ἐν τῷ μεταξὺ ἐκάθησε δίπλα εἰς τὸ κρεβάτι κ' ἐβγαλε τὴν ταμπакέρα του.

— Ξέρεις, μοῦ εἶπε. Εἶναι τώρα δέκα χρόνια ποῦ λειτουργῶ τέτοια ἡμέρα ἐκεῖ ἄνω.

Καὶ εἶνε μακρὰ τὸ μοναστήρι;

— Μιὰ ὥρα ἀπ' ἐδῶ πά. Μα ἂν θέλῃς δὲν κάνεις πεζὸς τόσο δρόμο. Μποροῦμε νὰ πάρουμε τὸ κτῆμα τοῦ Γεροθανάση, ποῦ εἶνε ἡμερο καὶ θὰ σὲ πάῃ ἴσα ἔς τὴν κορφή.

— Ἄ! ὄχι, γέροντά μου. Πεζὸς θ' ἀρτῶ. Ἄς κουρασθῶ καὶ ἄλλο.

— Τόσῳ τὸ καλλίτερο. Θὰ θυμᾶσαι ἔτσι περισσότερο πῶς ἔκανες μιὰ φορὰ τὰ Χριστούγεννα ἔς τὸ νησί μας.

— Ἀλήθεια λές, παππᾶ-Λευτέρη.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐτελείωσα τὸ ντύσιμό μου κ' ἐβγήκαμε.

Ἡ νύχτα ἐκρατοῦσε ἀκόμῃ κ' ἐννοίωσα ὥς τὰ κόκκαλα τὴν κρυάδα της, ὅταν ἄνθρωπος ποῦ δὲν εἶνε συνειθισμένος νὰ σηκώνεται πρῶί.

Ἦτανε ὅμως καλωσύνη καὶ ἔς τὸν οὐρανὸ ἔλαμπαν ἀκόμη τ' ἀστέρια ἡμέρα—ἡμέρα καὶ γλυκά.

Ὅλο τὸ χωριὸ ἐκοιμότανε βυθισμένον ἔς τὸ σκοτάδι καὶ ποῦ καὶ ποῦ ἐτρεμόσθυνε κανένα φῶς. Ὁ παππᾶς ἔρριψεν ἓνα μαῦρο σάλι τριγύρω του, γιὰ τὸ ὅποιον εἶχε φροντίση ἡ παππαδιά του, καὶ ἐγὼ ἐχώθηκα ὅσον ἔμπορουσα μὲς τὸ ἐπα-
νωφόρι μου.

Ἐπήραμε ἔτσι τὸ μονοπάτι καὶ ἐβρεθήκαμε ἔξω ἀπ' τὸ χωριό.

Τὸ μονοπάτι ἐπερνοῦσε μὲς ἀπὸ κήπους καὶ χωράφια καὶ ἀνέβαινε τὰ πλάγια τοῦ βουνοῦ, τοῦ ὁποίου ἐζῶνε τὰ πλευρά.

Ἀνάρχα, ἀνάρχα, μᾶς ἔφερνεν ὁ ἄερας τὰ βελάσματα τῶν προβάτων, ποῦ ἔβοςχαν εἰς τὰ πλάγια τοῦ βουνοῦ, καὶ λίγα βήματα μακριὰ μας ἐκουδούνιζαν τὰ μουλάρια τῆς συντροφιάς, ποῦ ἐτράβηξε μπροστὰ ἀπὸ μᾶς νὰ πάη ἔς τὸ μοναστήρι.

Μαζὺ μὲ τοὺς πρωτοστάτας ἦιανε καὶ ἡ παππαδιά.

Ὁ παππᾶ-Λευτέρης ἐκράτησε τὴν ὑπόσχεσί του καὶ ἔμεινε πίσω γιὰ τὸ χατήρι μου.

Σὰν ἄκουσα πῶς θὰ πᾶν νὰ λειτουργήσουν Χριστουγεννιάτικα ἀπάνω ἔς τὴν Ἑπταπυργιώτισσα, τὸν παρεκάλεσα νὰ ῥθῇ νὰ μὲ ξυπνήσῃ νὰ πᾶμε ἀντάμα.

— Καὶ εἶναι ἔρημο τὸ μοναστήρι, παππᾶ-Λευτέρη;

— Ἐρημο, παιδί μου. Πᾶνε πολλὰ χρόνια ποῦ τὸ πάτησαν οἱ Τοῦρκοι καὶ ἀπὸ τότε ῥήμαξε. Μὰ οἱ ἐπτὰ πύργοι στέκονται ὀρθοὶ ἀκόμη καὶ μὲς τοὺς γκρεμισμένους τοίχους τῆς ἐκκλησιᾶς θὰ ἰδῇς τὴ θαυματουργή εἰκόνα Προσκυνῶ τὴ χάρι της!

— Ποῦ θὰ πῇ πῶς εἶνε παλαιὸ πολὺ.

— Παλαιό, εἶπε ὁ παππᾶ-Λευτέρης, μουρμουρίζοντας; Ὁ παππούλης μου, ποῦτανε καὶ αὐτὸς παππᾶς, μοῦλεγε πῶς μπορεῖ νὰ εἶνε καὶ ἐπτακόσων χρονῶν. Τότε ἦρθε καὶ τὸ ἔκτισε ἡ βασιλοπούλα.

— Ποιὰ βασιλοπούλα, γέροντα;

— Ἀ, ἔφυγε πολὺ μικρὸς ἀπ' τὸ νησί καὶ ἐξέχασες τὸν τόπο, βλέπω. Καὶ ὅμως θὰ τὸ ἄκουσες πολλαῖς φοραῖς καὶ σὺ μικρὸς ἀπ' τὸν παπποῦ σου.

«Πολλὰ χρόνια προτοῦ ἄρουνε οἱ Τοῦρκοι τὴν Πόλι, πάει

ἡ ἱστορία ποῦ σοῦ λέω. Ἐνα πρωτὶ ἔφθασε μιὰ ἀρμάδα εἰς τὸ λιμάνι· μὲ τὸ δικέφαλο ἀετό, ποῦχε τοῦ βασιληᾶ τὴν κόρη μέσα. Σ' ὅλο τὸν κόσμον τότε ἐμαθεύτηκε, πῶς ἡ βασιλοπούλα ἀπόρρασι εἶχε νὰ γείνη καλογρηχά. Ἐρωτας ἦτανε, τί ἦτανε, κανεῖς δὲν ἤξευρε. Μὰ γύριζε ὅλαις τῆς χώραις καὶ τὰ νησιά, ποῦ εἶχε τὸ βασίλειον, γιὰ νὰ διαλέξῃ τὸν πεῖθ καλλίτερον τόπον νὰ περάσῃ τῆς ἡμέραις της μέσα 'ς τὸ ράσον καὶ τῇ προσευχῇ.

Σὰν ἦλθε καὶ 'ς τὸν τόπον μας ἐβγήκε σὲ περιοδεία. Καὶ τῆς ἄρσεσε πολὺ ἐκεῖνο τὸ βουνὸ ἐκεῖ πάνω μὲ τῆς κατὰ χλωραῖς καταρραχαῖς καὶ τὴν 'ψηλὴ κορπούλα του Ἀπὸ καὶ πάνω φαίνονται ὅλα τὰ νησιά καὶ ὁ ἀτρύγητος κάμπος τῆς θάλασσας, λές καὶ γελάει ἡ ὄψις τοῦ Θεοῦ.

Ἐκαμε ἀμέσως τὴν ἀποφασί της καὶ ἐβγαλε προσταγὴ νὰ τῆς κτίσουν ἓνα μοναστήρι 'ς τὴν κορφή.

Διαλαλητάδες ἐβγήκαν 'ς ὅλη τὴ χώρα νὰ τὸ διαλαλήσουν. Κ' ἐμαζεύτηκαν μιστόροι ἀπ' τὴν ἄκρη τοῦ κόσμου, ἀπ' τὴν ἔακουσμένη Πόλιν καὶ τὰ νησιά, γιὰ νὰ κτίσουν τὸ μοναστήρι.

Καὶ τὸ μοναστήρι ἐγείνε σὲ λίγο διάστημα ἀπάνω, ποῦ τὸ πῆρε τὸ νησί γιὰ θᾶμα Ἐπτὰ πύργοι τὸ στολίζουν καὶ 'ς τὴ μέση ἡ ἐκκλησιὰ μὲ τὰ 'ψηλὰ καμπαναριά της.

Τὴν ἡμέρα ποῦ ἐτελείωσε τὸ μοναστήρι ἡ βασιλοπούλα ἔστειλε τὰ τελευταῖα χαιρετίματα 'ς τὴν Πόλιν καὶ 'ς τὸ βασιλεῖον, ἔδωξε τὴν ἀρμάδα ἀπ' τὸ λιμάνι μὲ τὸ δικέφαλον ἀετό, καὶ ἐκλείστηκε μὲς 'ς τὴν ἐκκλησιὰ.

Κανεῖς δὲν ἤξερε τί ἔκανε. Κανεῖς δὲν ἤξερε πῶς ἐπερνοῦσε. Οὔτε παππᾶς τὴν ἐβλεπεν οὔτε λαϊκός. Ἡ πόρταις τοῦ μοναστηριοῦ ἦσαν σφαιλισταῖς καὶ τὰ παραθυρά κλεισμένα. Διαταγὴ βασιλικὴ κανεῖς νὰ μὴ ζητήσῃ νὰ περάσῃ κάτω ἀπὸ τοὺς πύργους. Μόνον ἡ πιστικαῖς της ἔμεναν 'ς τὸ μοναστήρι καὶ ἡ σκιάδαις της.

Πέρασαν ἔτσι μῆνες καὶ χρόνια πολλά. Ὅταν μιὰ μέρα τὸ νησί ἐκφάνιστικε ἀπὸ τῆς μεγάλαις καμπάναις τῆς Ἐπταπυργιώτισσας. Ἐκτυποῦσαν βαρεῖν, βαρεῖα καὶ λυπητερά.

Ἐπέθανε ἡ βασιλοπούλα!

Πῆραν τότε τὸ μονοπάτι ὅλοι οἱ παππᾶδες καὶ ὁ λαὸς καὶ ἔφθασαν 'ς τὸ μοναστήρι. Τὸ μοναστήρι ἦταν ἀνοικτὸ καὶ

ἢ πόρταις ὀρθάνοικτα γυρμέναις. Καὶ ἡ ἐκκλησιὰ ἔλαμπεν ἀπὸ ἐμορφάδα καὶ περίσσια λομπι.

Ὅλοι οἱ τοῖχοί τῆς ἦσαν ζωγραφισμένοι ἀπ' τὰ χέρια τῆς βασιλοπούλας. Κ' ἐπάνω 'ς τὸ τέμπλο ἀκτινοβολοῦσε ἡ Παρθένα, ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ μέσα 'ς τὴ φάτνη τῶν ἀλόγων.

Χλωραῖς ἦσαν ἡ μπογιαῖς καὶ κατὰ γῆς ῥιγμένα τὰ πι- νέλα. Μὰ ἡ θεία χάρις ἔρριχνε ἀκτῖνες θεϊκαῖς εἰς τῆς νε- κρᾶς τὸ πρόσωπο κ' ἐχαμογέλα ἡ ὄψις τῆς πρὸς τὴν παρθένα βλέποντας.

Ἐσκάψανε τότε τὸ μνήμα τῆς μπροστὰ 'ς τὴν πόρτα τοῦ μοναστηριοῦ κι' ὡς τώρα ἐκεῖ εὐρίσκεται θαμμένη. Τὸ μονα- στῆρι ἀπὸ τότε ἔγεινε ξακουστό. Τὰ χρόνια ἤρχοντο κ' ἐπερ- νοῦσαν, μὰ ἡ εἰκόναίς τῆς ἐκκλησιᾶς ἐγίνοντο ὠραιότεραις.

Οἱ πύργοι τοῦ ἐσηκώνοντο ὑπερήφανοι 'ς τὸν οὐρανὸ καὶ σ' ὅλο τὸν κόσμον διελαλεῖτο ἡ ἀξία του.

Μὰ ἦρθε ἡ ὥρα ποῦ ἐφθασαν οἱ Τοῦρκοι 'ς τὸ νησί. Τὰ πλούτη του, ἡ δόξα του καταστράφηκε καὶ ἡ Ἑπταपुरγιώτισσα πατήθηκε. Τὸ ἔμμορφο τὸ μοναστῆρι ἔγεινε κάστρο τοῦ ἐχθροῦ καὶ πᾶνε ἡ ἁγίαις εἰκόναίς, πᾶνε τὰ καμπαναριά. Ὡς τώρα ὅμως λαμπρεῖ εἰς τὸ τέμπλο τῆς γκρεμισμένης ἐκ- κλησιᾶς ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ κι' ὅλο τὸ νησί τὴν προσκυνάει».

*
* *

Μετὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ παπᾶ-Λευτέρη εἵχαμε πάρει τὸν ἀνήφορο, καὶ ὡς ποῦ ν' ἀποσώσῃ τὸ λόγο ἐφάνηκαν οἱ τοῖ- χοι τοῦ μοναστηριοῦ. Ἡ νύχτα ἄρχισε νὰ φεύγῃ 'ς τὴν αὐγὴ καὶ μέσα 'ς τὸ φῶς τὸ ἀμυδρὸ ἀσπρίζουν τὰ χαλᾶσματα.

Οἱ πύργοι ἐδείχναν ἀκόμα τ' ἀγκωνάρια των, 'σὰν στοι- χειωμένοι δράκοντες, καὶ τῶν καμπαναριῶν τὰ τόξα ἔμεναν ὀρθά. Καὶ μέσα ἐσηκώνοντο τῆς ἐκκλησιᾶς οἱ τέσσαρες οἱ τοῖχοι μονάχοι, κι' ἀπάνω τὴν ἐσχέπαζεν ὁ οὐρανὸς, ποῦ ἐδείχνε τ' ἀστέρια γιὰ καντήλια τῆς.

Μὰ εἰς τὸ τέμπλο τοῦ Βυζαντινοῦ ναοῦ τὸ ἔργον τῆς βασιλοπούλας ἔμενεν αὐτούσιο. Οἱ Μάγοι προσκυνοῦσαν τὸν Χριστὸν καὶ ἔλαμπε τὸ ἄστρο εἰς τὴν φάτνη του. Τοῦ μυστη-

ρίου τότε μὲ κατέλαβε ἡ συγκίνησις, κ' ἐν ᾧ ὁ νοῦς μου ἐπετοῦσε ἄν πουλὶ ἔς τὰ περασμένα τοῦ μοναστηριοῦ καὶ ἔς τὴν παράδοσι, ἠκούσθη τοῦ παππᾶ-Λευτέρη ἡ φωνὴ ἀπὸ τοῦ γκρεμισμένου ἱεροῦ τὰ βᾶθη :

— Εὐλόγητὸς ὁ Θεός !

ΑΝΤ. Θ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Τὸ πιάνο τῆς Λιλῆς.

Ὁ Ἀλέκος εἶνε λίγο παράξενος. Τὸν πιάνουν τὰ νεῦρά του ὅταν ἡ Λιλὴ παίζῃ — ὅταν μαίνεται κατὰ τὸ λέγειν του — εἰς τὸ πιάνο.

Καὶ ἡ μητέρα της, ἡ ὁποία ἀπορεῖ πῶς ὁ νέος δὲν φαίνεται ἐνθουσιασμένος μὲ τὴν μουσικὴν δεινότητα τῆς κίρης της, τοῦ παρατηρεῖ μὲ ἄποιο παράπονο :

— Γιατί, Ἀλέκο, ὅταν παίζῃ ἡ Λιλὴ μου πιάνο, δὲν κάθεται νὰ τὴν ἀκούσῃς, παρὰ σηκώνεσαι καὶ πᾶς στὴν ἄλλη κάμαρα ;

— Μά... ξέρετε... παίζει μὲ τόση γλύκα καὶ τραγουδεῖ μὲ τέτοιο πάθος, ποῦ μοῦ εἶνε ἀδύνατον νὰ ἀνθῆξω ἀπὸ... τὴν συγκίνησιν ! ...

DISPERAZIONE

Βρωμόφτωχεια, κλίνω 'ς τὴ δύναμί σου
Ὡς 'ς τὸ Σταυρό του κλίνει ὁ Χριστός·
Πίνω χολαῖς καὶ ξείδια 'ς τὴν ὀργή σου,
Δριμύτερ' ἀπὸ ἐκεῖνα 'ποῦ ἤπιε Αὐτός,
Καὶ ὥραις λέω, μὰ τὸ χρυσὸ ὄνομά Του,
Πῶς ὑποφέρω γιὰ τὸ διδαγμά Του.

Μὲ τὸν ἰδρώτα, λέει, τοῦ προσωποῦ σου
Νὰ βρέχῃς τὸ ψωμί σου, κι' ὄχι μ' ἄλλο....
Ποῦ ἂν ἄλλαζα τὸ δρέμο τοῦ σχολειοῦ Σου
Θεὲ νάβλεπες, Χριστέ, πόσα ἤθε' βγάλω!
Τότες ἐκεῖ 'ποῦ τώρα με γελοῦνε,
'Σὰν τοὺς χ ο ν τ ρ' ο ὕς κ' ἐμὲ ἤθε' προσκυνοῦνε·

Ἐγὼ δὲ Σοῦ γυρεύω τίτλους, πλοῦτη
Μὰ τὸ ψωμί τοῦ ἰδρώτου μου γλυκώτερο..
Πίστεψε, Θεέ, ἀφ' τῇ ζωῇ μου ἐτούτη,
Θαρρῶ τὸ μνημα ποῦναι ὀροσερώτερο.
Μάρτυρες ἔχω, καὶ ὅσους θεὸς Σοῦ φέρνω...
Τῶχεις σωστὸ λοιπὸν τέτοιο κουβέρνο;

Μ' ἐπνίξανε τὰ δίκηα καὶ Σοῦ κρένω
Πρὶν τῆς σειρᾶς μου, πρὶν νὰ μ' ἐρωτήσης.
Μὰ πάλι ἂν ἴσως καὶ μοῦ 'πῆς: «Παρμένο,
Δὲν εἶχες στόμα ἐμένα νὰ μιλήσης!»
Καὶ ἴσια ἴσια, γι' αὐτὴ μου τὴ baruffa
Νὰ πάθω 'ς τὸ οὐρανὸς καμμία buffa!